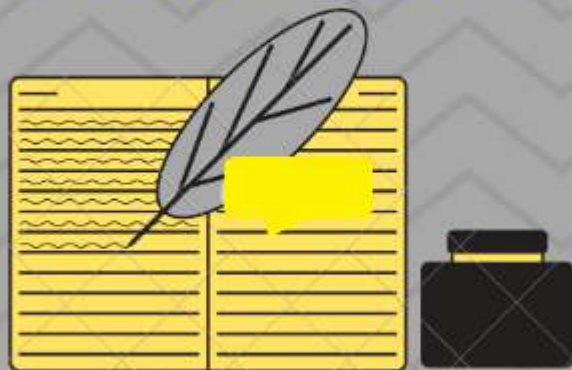

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΓΛΩΣΣΑ Δ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Σύμφωνα με την ύλη του σχολικού βιβλίου

ΝΙΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Πρόλογος:

Το παρόν αρχείο αποτελείται από ολοκληρωμένα φύλλα αξιολόγησης που αφορούν το μάθημα της Γλώσσας Δ' Δημοτικού. Ακολουθεί την ύλη του σχολικού βιβλίου. Κάθε φύλλο αξιολόγησης απαντά στο σύνολο των θεμάτων που πραγματεύεται η κάθε ενότητα. Τα είδη των ασκήσεων ποικίλουν, ώστε να ανταποκρίνονται στο σύνολο των μαθητών. Το συγκεκριμένο αρχείο δύναται να χρησιμοποιηθεί αφενός ως ένα εργαλείο στα πλαίσια μιας διαμορφωτικής ή τελικής αξιολόγησης και αφετέρου ως ένα υποστηρικτικό μέσο κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας του μαθήματος της Γλώσσας. Τέλος, ενδείκνυται και για απλή εξάσκηση των μαθητών στον ελεύθερό τους χρόνο με στόχο την πληρέστερη εμπέδωση της ύλης του συγκεκριμένου μαθήματος.

Με εκτίμηση,
Νίκος Παναγιώτου
Εκπαιδευτικός

Ενότητα 1: Ένα σκαλί ακόμα

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Στις παρακάτω προτάσεις να βρεις τα Ρήματα (P), τα Υποκείμενα (Υ) και τα Αντικείμενα (Α):

- Ο γιατρός εξετάζει τον ασθενή.
() () ()
- Ο κηπουρός σκάβει τον κήπο.
() () ()
- Ο Νίκος γράφει.
() ()
- Τρώει το φαγητό.
() ()
- Ο αγρότης οργώνει το χωράφι.
() () ()

2. Στο παρακάτω κείμενο να ταξινομήσεις τις λέξεις με έντονα γράμματα στην κατάλληλη στήλη:

Σήμερα ο δάσκαλος **μοίρασε** σε κάθε μαθητή μια **πάνινη** τσάντα. Η κάθε μια από αυτές **τις τσάντες** είχε μέσα ένα **μεγάλο** σημειωματάριο, ένα ενημερωτικό **φυλλάδιο**, ένα **κόκκινο** μολύβι και μια αστεία **γόμα**. Ο δάσκαλος τους **είπε** πως πρέπει να τα έχουν μαζί τους αύριο στην **εκδρομή**.

Ρήματα	Ουσιαστικά	Επίθετα	Άρθρα

3. Συμπλήρωσε τα κενά των λέξεων με **δι(σ)** ή **δυο**, ανάλογα το τι ταιριάζει:

- Χθες στην εθνική οδό έγινε ένα τροχαίο ____τύχημα.
- Φέτος έχουμε ____εκτο έτος.
- Αυτό το μάθημα είναι ____σκολο.
- Ο παππούς Γιάννης έχει και τρία ____έγγονα.
- Το σπίτι του είναι ____ώροφο.
- Έκλεισε ένα ____κλινο δωμάτιο για τις διακοπές του.
- Ήταν έντονη η ____οσμία από τον κάδο των σκουπιδιών.
- Είναι ____πιστος. Δεν εμπιστεύεται κανέναν εύκολα.

4. Κλίνω τα ρήματα **παίρνω** και **δίνω** στον Ενεστώτα, στον Παρατατικό και στον Εξακολουθητικό Μέλλοντα:

	Ενεστώτας	Παρατατικός	Εξακολουθητικός Μέλλοντας
ΕΓΩ			
ΕΣΥ			
ΑΥΤΟΣ			
ΕΜΕΙΣ			
ΕΣΕΙΣ			
ΑΥΤΟΙ			

	Ενεστώτας	Παρατατικός	Εξακολουθητικός Μέλλοντας
ΕΓΩ			
ΕΣΥ			
ΑΥΤΟΣ			
ΕΜΕΙΣ			
ΕΣΕΙΣ			
ΑΥΤΟΙ			

5. Να γράψεις τα επίθετα που προκύπτουν από την κάθε λέξη:

- πρωί -----> πρωινός, -ή, -ό
- ψάθα -----> _____
- πέτρα -----> _____
- αλήθεια -----> _____
- χθες -----> _____
- βράδυ -----> _____
- πηλός -----> _____
- μαλλί -----> _____
- φως -----> _____
- όρος -----> _____
- ευθύνη -----> _____
- ξύλο -----> _____

6. Να κλίνεις **ο όμορφος πίνακας**, **η φωτεινή αίθουσα**, **το πήλινο άγαλμα**:

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

Ενότητα 2: Ρώτα το νερό... τι τρέχει

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Να υπογραμμίσεις τα Κατηγορούμενα στις παρακάτω προτάσεις:

- Η δασκάλα φαίνεται θυμωμένη.
- Ο ουρανός είναι πολύ συννεφιασμένος.
- Ο Μάριος δεν είναι καλά.
- Ο πατέρας του ονομάζεται Γιώργος.
- Ο κύριος Παπαδόπουλος εκλέχθηκε βουλευτής για δεύτερη φορά.
- Το δωμάτιό της ήταν άνω κάτω.

2. Να συμπληρώσεις τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τη σωστή λέξη που δίνεται στο πλαίσιο, στον κατάλληλο τύπο:

(οφειλέτης, , οφειλή, ανώφελος, ωφέλιμος, όφελος)

- Είναι αμετάπειστος. Είναι _____ να προσπαθείς να του αλλάξεις γνώμη.
- Με ενημέρωσαν πως η _____ μου στην τράπεζα μηδενίστηκε.
- Έχει αρκετά χρέη. Είναι μεγάλος _____ .
- Ο φυσικός χυμός είναι _____ για τον οργανισμό μας.
- Είχε μεγάλη _____ απ' αυτό το επαγγελματικό της ταξίδι.
- Ο αθλητισμός έχει πολλά _____ για την υγεία και ευεξία των παιδιών.

3. Να βάλεις **Π** στην παρένθεση δίπλα από την κάθε πρόταση που είναι Παρομοίωση:

- Η Μαρία είναι ψηλή σαν κυπαρίσσι. ()
- Ο Γρηγόρης είναι γρήγορος σαν λαγός. ()
- Σαν έρθει, θα του εξηγήσω το λάθος του. ()
- Κολυμπάει γρήγορα, λες και είναι δελφίνι. ()
- Σαν φτάσανε στο χωριό, είχε νυχτώσει για τα καλά. ()
- Λάμπει όπως λάμπει ο ήλιος. ()

4. Κλίνω το ρήμα **τιμάω/-ώ** στον Ενεστώτα και στον Παρατατικό:

	Ενεστώτας	Παρατατικός
ΕΓΩ		
ΕΣΥ		
ΑΥΤΟΣ		
ΕΜΕΙΣ		
ΕΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΙ		

5. Να κλίνεις **ο αμαξάς** και **ο βαρκάρης** :

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

6. Να γράψεις τη σημασία των συντομογραφιών και των αρκτικόλεξων:

• π.Χ -----> _____	• σελ. -----> _____
• π.χ -----> _____	• δηλ. -----> _____
• αι. -----> _____	• κτλ. -----> _____
• εκατ. -----> _____	• βλ -----> _____
• χλμ. -----> _____	• μ.μ -----> _____

7. Να συμπληρώσεις τα κενά με το κατάλληλο γράμμα, ώστε να είναι σωστά ορθογραφημένες οι λέξεις:

• κολ__μπήθρα	• αντλ__α
• __γρασία	• δ__κτυο __δρευσης
• __κεανός	• σ__λήνας
• ρ__άκια	• κ__λάδα
• __δροφόρα	• εμφιαλ__μένο νερό
	• δοχ__ο

Ενότητα 4: Εμένα με νοιάζει

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Να κλίνεις **ο κάτοικος**, **ο έμπορος** και **ο χωματόδρομος**:

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

2. α) Να μετατρέψεις τις **ονοματικές** φράσεις σε **ρηματικές**:

- Αύξηση των μισθών των εργαζομένων.

Αυξήθηκαν οι μισθοί των εργαζομένων.

- Ανακάλυψη φαρμάκου για τον ιό.

_____ .

- Συμφωνία για την επέκταση του αγωγού.

_____ .

- Μείωση της τιμής της βενζίνης.

_____ .

- Η συγκέντρωση των κατοίκων στην πλατεία.

_____ .

- Η αναγνώριση της δουλειάς του.

_____ .

β) Να μετατρέψετε τις **ρηματικές** φράσεις σε **ονοματικές**:

- Λύνεται το πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
Η λύση του προβλήματος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

- Εξάγονται αγροτικά προϊόντα.

- Αγόρασε καινούριο αυτοκίνητο.

- Ενημερώθηκαν οι γονείς από τους εκπαιδευτικούς.

- Το βιβλίο παρουσιάστηκε στους μαθητές.

- Επέστρεψαν οι τουρίστες.

3. Να γράψεις τα **παράγωγα ρήματα** για κάθε μια από τις παρακάτω λέξεις:

Κίνδυνος		ρίζα	
βράδυ		συγύρισμα	
στεφάνι		δόξα	
κλαδί		ψαράς	
ανάσα		ζεστός	
χτένα		σκοτεινός	
μάθηση		ταξίδι	
ξεσκόνισμα		συντροφιά	

4. Στις παρακάτω προτάσεις να **υπογραμμίσεις τα άρθρα** και να **κυκλώσεις τις αντωνυμίες**:

- Η δασκάλα θα τους δώσει τους βαθμούς.
- Αν και αυτό το μυστικό ήταν σημαντικό, το είπε σε όλους.
- Άνοιξε τον υπολογιστή αλλά μετά από λίγο τον έκλεισε.
- Της είπα να φέρει το σκυλί κοντά μου, για να το χαϊδέψω.
- Σας άρεσε το κοτόπουλο; Το έφτιαξε η μητέρα σας.
- Δε τα διόρθωσε τα λάθη της.
- Σου ζήτησα να μη μιλάς δυνατά, επειδή κοιμάται το παιδί.
- Την καλώ από χθες το βράδυ στο τηλέφωνο.

Ενότητα 5: Ασφαλώς... Κυκλοφορώ

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Να αναγνωρίσεις το είδος της πρότασης (Απλή, Σύνθετη, Ελλειπτική):

- Ο Νίκος παντρεύτηκε την Ιουλία. _____
- Ο καιρός χάλασε. _____
- Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί πήγαν εκδρομή. _____
- Πρόκοψε. _____
- Οι φίλοι παίζανε ποδόσφαιρο και επιτραπέζια. _____
- Η Μαρία έκανε μπάνιο. _____
- Καλό ταξίδι! _____
- Το βιβλίο ήταν ευχάριστο. _____
- Εγώ και ο Θοδωρής βγήκαμε βόλτα. _____

2. Να κλίνεις το ρήμα μοιράζω σ' όλα τα πρόσωπα και σ' όλες τις εγκλίσεις του Ενεστώτα:

	Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική
ΕΓΩ			
ΕΣΥ			
ΑΥΤΟΣ			
ΕΜΕΙΣ			
ΕΣΕΙΣ			
ΑΥΤΟΙ			

3. Συμπληρώνω τα γράμματα ι, η, υ, ει στα κατάλληλα κενά:

- σταματ__στε
- κατεβ__τε
- ρωτ__στε
- διαλ__στε
- δεθ__τε
- ρ__ξτε
- κυκλοφορ__στε
- ακολουθ__τε
- διασχ__στε
- απαντ__στε
- ζητ__στε
- πιαστ__τε

4. Να βάλεις τα παρακάτω ρήματα **στο ίδιο πρόσωπο** στις άλλες εγκλίσεις, συμπληρώνοντας τα κενά του παρακάτω πίνακα:

Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική
δένεις		
φέρνετε		
διορθώνεις		
χαράζετε		
λύνεις		
τιμάτε		

5. Να γράψεις το καθένα από τα παρακάτω ουσιαστικά στη **Γενική ενικού**, στην **Ονομαστική πληθυντικού** και στη **Γενική πληθυντικού**:

Ονομαστική ενικού	Γενική ενικού	Ονομαστική πληθυντικού	Γενική πληθυντικού
το κύμα			
το δέμα			
το στρώμα			
το όνομα			
το άγαλμα			
το κτήμα			
το βλέμμα			

6. Να δημιουργήσεις τις **οικογένειες λέξεων**:

πόρτα	τροχός

7. Να χρησιμοποιήσεις τις λέξεις **παίζω, πεζός, παίρνω, περνώ** στους κατάλληλους τύπους, ώστε να συμπληρωθούν σωστά τα παρακάτω κενά:

- Όπως θα _____ από το μανάβικό, _____ ένα κιλό μήλα.
- Αυτή η γέφυρα είναι πολύ στενή. Άρα, τη διασχίζουν μόνο οι _____.
- Να _____ πάντα στα σοβαρά τα σήματα των τροχονόμων.
- Της λέω πάντα να προσέχει όταν _____ το δρόμο αλλά δεν _____ από λόγια.
- Δε πρέπει να _____ στα πεζοδρόμια, γιατί εμποδίζουμε τη διέλευση των _____.

Ενότητα 6: Ιστορίες παιδιών

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Να επιλέξεις τη σωστή λέξη κάθε φορά μέσα από την παρένθεση, ώστε να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά:

- _____ οικογένεια (τη, την)
- _____ μικρό (το, τον)
- _____ πόρτα (τη, την)
- _____ ταχυδρόμο (το, τον)
- _____ διαδρομή (τη, την)
- _____ έλεγε (σα, σαν)
- _____ φτάνει (δε, δεν)
- _____ είδα (σα, σαν)
- _____ νομίζετε (μη, μην)
- _____ γυρνάει (δε, δεν)
- _____ στροφή (τη, την)
- _____ ζακέτα (τη, την)
- _____ φοβάσαι (μη, μην)
- _____ ντουλάπα (τη, την)
- _____ φίλο (το, τον)
- _____ νοσοκόμα (μια, μίαν)
- _____ κήπο (ένα, έναν)
- _____ το θέλω (δε, δεν)
- _____ με ακουμπάς (μη, μην)
- _____ άνθρωπο (το, τον)
- _____ θάλασσα (τη, την)
- _____ ήρθε (σα, σαν)

2. Να κλίνω το ρήμα **σκουπίζω** στον Αόριστο σ' όλες τις εγκλίσεις και στο Συνοπτικό Μέλλοντα μόνο στην οριστική έγκλιση:

ΑΟΡΙΣΤΟΣ			ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ
Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική	Οριστική

3. Σχηματίζω σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό τη λέξη ημι- :

- ημί + χρόνος= _____
- ημι+ διατροφή= _____
- ημί + κύκλος= _____
- ημί + διαμονή= _____
- ημί +ορεινός= _____
- ημί + σελήνη= _____

4. Να γίνουν οι παρακάτω χρονικές αντικαταστάσεις, βάζοντας τα ρήματα **στο ίδιο πρόσωπο** και στους υπόλοιπους χρόνους:

Ενεστώτας	τραβάω		
Παρατατικός			
Αόριστος		μιλήσαμε	
Εξακολουθητικός Μελλ.			
Συνοπτικός Μελλ.			Θα διορθώσει
Παρακείμενος			
Υπερσυντέλικος			
Συντελεσμένος Μέλλ.			

5. Να συμπληρώσεις στα παρακάτω κενά των προτάσεων τις καταλήξεις **-τε ή -ται**:

- Το παιχνίδι δεν παίζε ____ έτσι.
- Όταν διαβάζε ____ να προσέχε ____ πώς διαβάζε ____ η κάθε λέξη.
- Αυτός κάθε ____ στη δουλειά, ενώ εσείς πά ____ στο σπίτι.
- Δε χρειαζέ ____ να φέρε ____ κι άλλα ποτήρια.
- Εσείς θέλε ____ να φύγε ____ αλλά αυτό δε γίνε ____ τώρα.

6. Να συμπληρώσεις τον παρακάτω πίνακα:

Αριθμοί	Απόλυτα	Τακτικά
4		
15		
32		
91		
100		

7. Να συμπληρώσετε τα παρακάτω κενά:

Πώς λέγεται;

- Η εκδρομή που διαρκεί 5 ημέρες -----> _____
- Η πολυκατοικία με 8 ορόφους -----> _____
- Το αυτοκίνητο με 4 πόρτες -----> _____
- Ο καναπές με 3 θέσεις -----> _____
- Ο αριθμός με 2 ψηφία -----> _____

8. Να μεταφέρεις τα ρήματα στον ίδιο τύπο στην άλλη φωνή:

- ντύνετε: _____
- διαβάζεις: _____
- πληγώνουν: _____
- ετοιμάζει: _____
- κατασκευάζουμε: _____

Ενότητα 7: Η ελιά

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Να κάνεις τις κατάλληλες αλλαγές και να γράψεις μέσα στην παρένθεση ποιο φαινόμενο είναι (έκθλιψη, αποκοπή, αφαίρεση):

- Τα έφερε -----> _____ -----> (_____)
- Δώσε τα -----> _____ -----> (_____)
- Που είσαι -----> _____ -----> (_____)
- Για αυτό -----> _____ -----> (_____)
- Για άλλη φορά -----> _____ -----> (_____)
- Μέσα από -----> _____ -----> (_____)
- Το ωραίο -----> _____ -----> (_____)
- Να έρθει -----> _____ -----> (_____)
- Από το σπίτι -----> _____ -----> (_____)
- Το άκουσα -----> _____ -----> (_____)
- Θα έχει -----> _____ -----> (_____)
- Μέσα στο δωμάτιο -----> _____ -----> (_____)
- Και άλλους -----> _____ -----> (_____)

2. Στις παρακάτω προτάσεις σημείωσε **A** όπου εντοπίζεις Ασύνδετο σχήμα:

- Η Ελένη είναι μια ψηλή, αδύνατη, ξανθιά γυναίκα. ()
- Πήγε διακοπές και με τους φίλους και τις φίλες της. ()
- Ο πατέρας επισκευάζει τη βρύση, η μητέρα απλώνει τα ρούχα, τα παιδιά παίζουν επιτραπέζιο. ()
- Πρέπει να ψωνίσεις πατάτες, ντομάτες, πιπεριές, τυρί. ()
- Ο γεωργός φύτεψε και κερασιές και μηλιές και καστανιές. ()
- Χθες διάβασα ένα βιβλίο, μια εφημερίδα, ένα περιοδικό. ()

3. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά με τις κατάλληλες αυτοπαθείς αντωνυμίες:

- Ο Αντώνης βρήκε τον _____ μόλις γύρισε στο χωριό του.
- Μην κατηγορείς τον _____ για ό,τι έγινε.
- Με τη συμπεριφορά σας αδικείτε τους _____.
- Αυτή μόνο για τον _____ νοιάζεται.
- Δεν πρέπει να κατηγορούμε τους άλλους αλλά τους _____.

4. Να γράψεις τα περιεκτικά ουσιαστικά που παράγονται από τις παρακάτω λέξεις:

- άχυρα -----> _____
- αμπέλια -----> _____
- περιστέρια -----> _____
- στρατός -----> _____
- ελιά -----> _____

5. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων επιλέγοντας τη σωστή λέξη κάθε φορά:

(Ειρήνη/ ειρήνη)

- Η αδερφή μου ονομάζεται _____. Εύχομαι παγκόσμια _____ σ' όλο τον κόσμο.

(Ομόνοια/ ομόνοια)

- Χρειάζεται σύμπνοια και _____, για να πετύχουμε το στόχο μας. Η _____ είναι πλατεία στην πόλη της Αθήνας.

(Πέμπτη/ πέμπτη)

- Τερμάτισε _____ στη βαθμολογία. Την _____ δεν έχουμε Γλώσσα.

(Νίκη/ νίκη)

- Ακόμη δεν το είπα στη _____. Η _____ της ομάδας ήταν πολύ σημαντική.

(Χαρά/ χαρά)

- Ήταν _____ μου να σε συναντήσω _____ μετά από τόσο καιρό.

6. Να συμπληρώσεις τα κενά του παρακάτω πίνακα γράφοντας για κάθε ουσιαστικό τη Γενική ενικού, την Ονομαστική πληθυντικού και τη Γενική πληθυντικού:

Ονομαστική ενικού	Γενική ενικού	Ονομαστική πληθυντικού	Γενική πληθυντικού
η συκιά			
η γροθιά			
η γιαγιά			
η ζημιά			
η πόλη			
η κατανάλωση			
η λύση			
η απόφαση			

7. Να συμπληρώσεις τα κενά του παρακάτω πίνακα βάζοντας το κάθε ρήμα στον **Αόριστο της παθητικής φωνής** και στον ίδιο τύπο που δίνεται και σ' όλες τις εγκλίσεις:

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ		
ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
κάθεσαι			
ψήνεστε			
κουράζεσαι			
δίνεις			
βιάζεστε			
στέκεσαι			
σκέφτεστε			

8. Να γράψεις τα υποκοριστικά για κάθε μια από τις λέξεις που ακολουθούν:

- Ντομάτα -----> _____
- Νερό -----> _____
- Σακούλα -----> _____
- Φίλος -----> _____
- Κορίτσι -----> _____
- Γωνία -----> _____
- Μέρος -----> _____
- Μύτη -----> _____
- Άγγελος -----> _____
- Βάρκα -----> _____
- Λόφος -----> _____
- Τρένο -----> _____
- Παιδί -----> _____
- σάκος -----> _____
- Βασιλιάς -----> _____
- Γιάννης -----> _____
- Πέτρα -----> _____

9. Στις παρακάτω προτάσεις σημείωσε **Π** όπου εντοπίζεις Προσωποποιήσεις:

- Ο Όλυμπος και ο Κίσαβος, τα δυο βουνά μαλώνουν. ()
- Ο ήλιος χαίδευε τα μάγουλά μας. ()
- Το παιδί κοιμάται στο κρεβάτι του. ()
- Το φεγγάρι απόψε κάνει βόλτα. ()
- Η Στέλλα πήγε σήμερα βόλτα. ()
- Τα φύλλα έτρεμαν από τον άνεμο. ()
- Τα παιδάκια έτρεμαν από τον φόβο τους. ()

Ενότητα 9: Η παράσταση αρχίζει

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Να μεταφέρεις τα ρήματα στον ίδιο τύπο του **Παρακείμενου της άλλης φωνής (από Ενεργητική σε Παθητική και το αντίστροφο)**:

- Έχεις προγραμματίσει -----> *έχεις προγραμματιστεί*
- Έχει αποφασιστεί -----> _____
- Έχουμε σιδερώσει -----> _____
- Έχουν πληρωθεί -----> _____
- Έχει ενοχληθεί -----> _____
- Έχω χάσει -----> _____
- Έχετε δώσει -----> _____
- Έχουν συναντηθεί -----> _____
- Έχει ντύσει -----> _____
- Έχουμε συζητηθεί -----> _____

2. Να μεταφέρεις τα ρήματα στον ίδιο τύπο του **Υπερσυντέλικου της άλλης φωνής (από Ενεργητική σε Παθητική και το αντίστροφο)**:

- είχα μορφωθεί -----> *είχα μορφώσει*
- είχες ποτίσει -----> _____
- είχαμε φοβηθεί -----> _____
- είχε σηκώσει -----> _____
- είχαν δοθεί -----> _____
- είχατε γράψει -----> _____
- είχες γυμναστεί -----> _____
- είχαμε ζωγραφίσει -----> _____
- είχα απογοητεύσει -----> _____
- είχαν κρύψει -----> _____

3. Στις παρακάτω λέξεις να κυκλώσεις μόνο τα **χρονικά επιρρήματα**. Έπειτα να διαλέξεις τρία από αυτά και να κάνεις **τρεις δικές σου προτάσεις**:

πουθενά, κάποτε, τότε, κάπως, όσο, μάλιστα, δήθεν, καλά, μόλις, πάνω, σωστά, πριν, ακόμα, καθώς, τουλάχιστον, μόλις, πάλι, ύστερα, δίπλα, γρήγορα, μάλλον, τυχόν, απόψε, πέρα, πέρσι, έγκαιρα, εντελώς, πλάι, έτσι, κιόλας, οπουδήποτε, συχνά, αρκετά, άλλοτε, βέβαια, γύρω, απόψε

α) _____

β) _____

γ) _____

4. **i) Να μετατρέψεις τον Ευθύ λόγο σε Πλάγιο:**

- <<Την Πέμπτη θα πάμε εκδρομή>>, ανακοίνωσε ο διευθυντής στους μαθητές.
- << Μελετήστε καλά τις ασκήσεις που σας έδωσα>>, είπε ο δάσκαλος στους μαθητές.
- <<Δε θα παίξεις σήμερα με τους φίλους σου>>, της είπε ο μπαμπάς.
- <<Πρόσεχε, γιατί θα χτυπήσεις σοβαρά!>>, τον προειδοποίησε η θεία του.
- <<Θέλεις να έρθεις μαζί μου στο θέατρο;>>, ρώτησε Ο Στέλιος τη Γιώτα.

ii) Να μετατρέψεις τον Πλάγιο λόγο σε Ευθύ:

- Ο προπονητής είπε στον Κώστα πως δεν κάνει σωστά την άσκηση.
- Ο κρεοπώλης είπε στον πελάτη ότι οι τιμές του χοιρινού κρέατος θα αυξηθούν.
- Η δασκάλα ρώτησε ποιος έσπασε το τζάμι και τα παιδιά απάντησαν πως δεν ξέρουν.
- Ο διατροφολόγος του πρότεινε να αρχίσει δίαιτα.
- Ο Χρήστος είπε ότι θα περάσει να με πάρει το απόγευμα.

5. **Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσεις τις ερωτηματικές αντωνυμίες:**

- Τι ώρα λες να ξεκινήσουμε αύριο;
- Ποιανού είναι αυτό το μπουκάλι ;
- Πόσα χρήματα στοχεύεις να βγάλεις από τη δουλειά σου;
- Ποιος θα έρθει να σε πάρει από το φροντιστήριο;
- Ποια είναι η δική σου κούπα και γιατί την άφησες εδώ;
- Ποιο είναι το αγαπημένο σου γλυκό;
- Ποιας συμμαθήτριάς σου είναι το κασκόλ;

6. **Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά βάζοντας μια από τις λέξεις ποιο ή πιο και ποια ή πια:**

- Δε σε αντέχω _____ ! Για _____ λόγο θυμώνεις συνέχεια;
- Τώρα που μεγάλωσες είσαι _____ ώριμος.
- _____ παιδί είναι _____ ψηλό στην τάξη σου;
- Έχει μάθει _____ να λύνει τα προβλήματά της μόνη της.
- Δε δουλεύω _____ εκεί! Έμαθες εσύ μήπως _____ δουλεύει τώρα στη θέση μου;
- _____ νομίζεις ότι είναι το _____ όμορφο απ' όλα τα μέρη που έχεις ταξιδέψει;
- _____ καλή μαθήτριά _____ νομίζεις πώς είναι;

Ενότητα 10: Λέξεις φτερουγίζουν πέρα, ταξιδεύουν στον αγέρα

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Συμπληρώνω δίπλα σε κάθε πρόταση ή φράση **Κ** για κυριολεξία και **Μ** για μεταφορά.

• Διψάει για νέες γνώσεις. ()	• Της άνοιξε την πόρτα. ()
• Ήπιε νερό, γιατί διψάει. ()	• Χαμένο κλειδί. ()
• Χάλασε ο καιρός. ()	• Χαμένη ελπίδα. ()
• Χάλασε το αμάξι. ()	• Ο Γιάννης έσκισε το βιβλίο. ()
• Διάβασε τα μάτια του. ()	• Ο Γιάννης έσκισε στις εξετάσεις. ()
• Διάβασε τα μαθήματά του. ()	• Κοφτερό μυαλό. ()
• Ο καφές ήταν πικρός. ()	• Μεγάλο ζήτημα. ()
• Τα λόγια ήταν πικρά. ()	• Ραγισμένο ποτήρι. ()
• Μάζεψε τα ρούχα. ()	• Μοιρασμένες πιθανότητες. ()
• Μάζεψε τη γλώσσα σου. ()	• Ζεστή αίθουσα. ()
• Της άνοιξε την καρδιά του. ()	

2. i) Γράφω μια μεταφορική φράση για καθεμιά από τις παρακάτω κυριολεξίες:

- Ο Θοδωρής έκλεισε το παράθυρο.

-
- Η Φρόσω βρήκε το μπουφάν της.

ii) Γράφω μια κυριολεκτική φράση για καθεμιά από τις παρακάτω μεταφορές:

- Τα παιδιά έτρεμαν από το κρύο.

-
- Έφαγε όλο τον κόσμο να σε βρει.

3. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσεις τις αόριστες αντωνυμίες:

- Έχω να τη δω κάμποσες μέρες.
- Ο καθένας έχει τη δική του προσωπικότητα.
- Αν σ' ενοχλήσει κανείς, να μου το πεις.
- Μερικοί δεν αντέχουν την αλήθεια.
- Έχεις φάει τίποτα σήμερα;
- Πέραν από το μαγαζί καμιά μέρα να σε κεράσω κάτι.
- Το διάβασα σε κάποιο περιοδικό.
- Νευριάζει με το καθετί που δεν του αρέσει.
- Πήρε μια κυρία και σε ζήτησε.
- Αγόρασα κάτι πολύ ακριβό και καλό.

4. Να ενώσεις τις παρακάτω προτάσεις χρησιμοποιώντας το σύνδεσμο που είναι στην παρένθεση:

- Κάνω μπάνιο/ Γυρίζω από την προπόνηση (όταν)
_____.
- Έλα να με βοηθήσεις με τα ψώνια/ Σε πάρω τηλέφωνο (μόλις)
_____.
- Τον παίρνει ο ύπνος/ Ξαπλώνει στον καναπέ (όποτε)
_____.
- Έφυγε από το σπίτι μου/ Αρχίζει να βρέχει (πριν)
_____.
- Θα κάνουμε οικονομία/ Να πάρεις αύξηση (ώσπου)
_____.

5. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσεις τις λέξεις ή φράσεις που δείχνουν τρόπο:

- Της μίλησε με άσχημο τρόπο και απότομα.
- Εμείς μαζί δεν κάνουμε και χώρια δεν μπορούμε.
- Η ομάδα έπαιξε με θάρρος και νίκησε. Έτσι, οι φίλαθλοι έμειναν μ' ανοιχτό το στόμα.
- Ήρθαν χθες το βράδυ, χωρίς να τους περιμένουμε.
- Θα τελειώσει το βιβλίο της σιγά σιγά, γιατί θέλει να το διαβάσει χωρίς βιασύνη.
- Πρέπει να πέρασαν πολύ ωραία στις διακοπές τους. Αλλιώς δε θα γυρνούσαν χαμογελώντας.
- Δυστυχώς δεν της είχε ευχάριστα νέα για το θέμα της.

6. Να χωρίσεις τις παρακάτω λέξεις σε συλλαβές:

- Εχθρικό ---> _____
- Γάιδαρος ---> _____
- Συλλογισμός ---> _____
- Απρίλιος ---> _____
- Πραγματικότητα ---> _____
- Αγχωμένος ---> _____
- Διατροφή ---> _____
- Επικοινωνώ ---> _____
- Λεωφορείο ---> _____
- Νυχτικό ---> _____
- Λευκός ---> _____
- Γυμναστική ---> _____

7. Να γράψεις πώς λέγεται αυτός που:

- δεν έχει ήθος ---> _____
- δεν έχει μυαλό ---> _____
- δεν έχει ταλέντο---> _____
- δεν έχει τέλος ---> _____
- δεν έχει εφαρμογή---> _____
- δεν είναι ήσυχος---> _____
- δεν είναι άξιος ---> _____
- δεν είναι υπεύθυνος---> _____
- δεν είναι ορατός---> _____
- δεν είναι φιλόξενος---> _____

8. Να γράψεις τις ενεργητικές μετοχές των παρακάτω ρημάτων:

τρέχω		αγαπώ	
ανοίγω		ανεβαίνω	
σκουπίζω		αθροίζω	
χτυπώ		παιδεύω	

Ενότητα 11: Γελάσαμε με την ψυχή μας

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Να υπογραμμίσεις στις παρακάτω προτάσεις τα επιφωνήματα και να γράψεις δίπλα τι φανερώνουν:

- Χμ! Δεν ξέρω σίγουρα. (_____)
- Μπράβο! Τα πήγες εξαιρετικά! (_____)
- Μμ! Τι ωραία που μυρίζει το φαγητό! (_____)
- Πουφ! Μυρίζει πολύ άσχημα εδώ! (_____)
- Αλίμονό σου αν χάσεις τη δουλειά! (_____)
- Α μπα! Δεν μπορώ να το κάνω! (_____)
- Οχ! Πρέπει να χτύπησα το χέρι μου! (_____)
- Ω, πόσο χαίρομαι που σε βλέπω! (_____)
- Αχ! Και τώρα τι πρέπει να γίνει; (_____)

2. Να συμπληρώσεις τα κενά των παρακάτω προτάσεων χρησιμοποιώντας τη λέξη από την παρένθεση που ταιριάζει κάθε φορά:

(Ουφ, Χα, Α μπα, βρε, Σουτ, Α,)

- _____, ας γελάσω!
- _____, τι μου λες!
- _____! Είναι αργά! Δεν έρχομαι τώρα!
- _____! Πάει κι αυτό!
- Τι θέλεις _____;
- _____! Μη μιλάτε!

3. Να συμπληρώσεις τον πίνακα βάζοντας τα ρήματα στον ίδιο τύπο, σε χρόνο **Αόριστο** και σε όλες τις εγκλίσεις:

Ενεστώτας	Αόριστος		
	Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική
βλέπεις			
τρώτε			
πίνεις			
λέτε			
έρχεσαι			

4. Να συμπληρώσεις τον πίνακα βάζοντας τα ουσιαστικά σε **Γενική ενικού**, **Ονομαστική πληθυντικού** και **Γενική πληθυντικού**:

Ονομαστική ενικού	Γενική ενικού	Ονομαστική πληθυντικού	Γενική πληθυντικού
το όρος			
το βέλος			
το χρέος			
το άνθος			
το χείλος			
το δάσος			
το πέλαγος			
το έτος			

5. Να αναλύσεις τις μαυρισμένες λέξεις στο παρακάτω κείμενο, συμπληρώνοντας τα κενά του πίνακα:

Ο Οδυσσέας κι οι σύντροφοί του έφτασαν στο νησί των **Σειρήνων**. Αυτές μάγευαν τους ναυτικούς με το γλυκό **τραγούδι** τους κι όταν αυτοί πλησίαζαν, τους έτρωγαν. Ο Οδυσσέας όμως, όπως τον είχε συμβουλέψει η Κίρκη, βούλωσε με κερί των συντρόφων του τ' αυτιά, για να μην ακούσουν τίποτε, και τους διέταξε τον ίδιο να τον δέσουνε σφιχτά στο κατάρτι του καραβιού του. Πλησιάζοντας τις **Σειρήνες** μαγεύτηκε απ' το γλυκό τραγούδι τους και παρακαλούσε τους **συντρόφους** του να τον λύσουν.

(Από το βιβλίο της Ιστορίας Γ' Δημοτικού, Οι περιπέτειες του Οδυσσέα)

Λέξεις	Μέρος του λόγου	Γένος	Πτώση	Αριθμός

Ενότητα 13: Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Να σχηματίζεις σύνθετες λέξεις:

- γη + λόγος -----> _____
- υπό + γη -----> _____
- ίσος + γη -----> _____
- γη + άνθρακας -----> _____
- ύδωρ + γη -----> _____
- προς + γη -----> _____
- γη + μετρώ -----> _____
- γη + μήλο -----> _____
- γη+ κτήμονας -----> _____
- γη + πόνος -----> _____
- από + γη -----> _____

2. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίζεις τις οριστικές αντωνυμίες:

- Ο παππούς μου μένει μόνος του στο χωριό.
- Δεν είναι ανάγκη να το βοηθήσεις το παιδί. Θα τα καταφέρει μόνο του.
- Η ίδια η μητέρα του το αποκάλυψε από μόνη της.
- Έχω τα ίδια ρούχα με 'σένα αλλά εγώ τα ψωνίζω μόνος μου.
- Εσείς οι ίδιοι τα φέρατε πριν ένα μήνα. Δε θυμάστε;
- Μείναμε μόνες μας με την Ελένη και συζητούσαμε για δύο ώρες το ίδιο θέμα.
- Ο ίδιος ο Κώστας παραδέχθηκε το σφάλμα του.
- Το έφτιαξαν με τα ίδια τους τα χέρια.

3. Να τονίσεις το **που** και το **πως** στις παρακάτω προτάσεις, όπου χρειάζεται:

- Που και που να περνάς και να τα λέμε.
- Έμαθα πως θα παντρευτούν τον άλλο μήνα.
- Πως έγραψες στο διαγώνισμα των μαθηματικών;
- Που να στα λέω τι έγινε
- Ο Χρήστος πια αραιά και που παίρνει τηλέφωνο.
- Από που κι ως που θα κάτσω δίπλα της;
- Η Ανδρομάχη μου είπε πως περάσατε τέλεια εκεί που πήγατε.
- Να κάνεις αυτά που σου λέω εγώ και δε θα χάσεις.
- Πως και πως τους περιμένουν στο χωριό τα ξαδέρφια τους.
- Που θέλετε να βρεθούμε το απόγευμα;
- Που να φανταστώ πως θα μ' έψαχνες; Πως πέρασε τόση ώρα που είμαστε εδώ;

4. Στις παρακάτω προτάσεις να κυκλώσεις τον ειδικό σύνδεσμο και να υπογραμμίσεις όλη την δευτερεύουσα ειδική πρόταση:

- Νομίζω ότι θα έρθει σε δύο ώρες.
- Μη στεναχωριέσαι που δεν έγραψες πολύ καλά στο διαγώνισμα της Ιστορίας.
- Λένε πως ο Δημήτρης παραιτήθηκε από τη δουλειά του.
- Είναι φανερό ότι σε συμπαθεί αρκετά.
- Η Κατερίνα φαίνεται πως δε θα έρθει στο πάρτι.

5. Να συμπληρώσεις τα κενά των προτάσεων επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη από την παρένθεση κάθε φορά:

(ψηλή, ψιλή)

- Αυτή η παραλία έχει _____ άμμο. Αυτή η κοπέλα είναι πολύ _____.

(λύρα, λίρα)

- Ο Κώστας παίζει κρητική _____. Έχει μια χρυσή _____.

(πάλι, πάλη)

- Είναι δυνατός, γιατί προπονείται στην _____. Τι θέλεις _____ εδώ;

(κλείνω, κλίνω)

- Όταν φεύγω πάντα _____ την πόρτα. Μου αρέσει να _____ ρήματα.

(διάλειμμα, διάλυμα)

- Χρειάζομαι ένα _____, επειδή κουράστηκα. Χρησιμοποιώ στοματικό _____.

(φύλο, φύλλο)

- Στην αίτησή σας πρέπει να συμπληρώσετε και το _____ σας. Αυτό το _____ κιτρίνισε κι έπεσε από το δέντρο.

6. Να γράψεις δίπλα από την κάθε λέξη μια ομώνυμη:

• Νίκη -----> _____	• Φυλή -----> _____
• Σύκο -----> _____	• Φοιτώ -----> _____
• Σκοινί -----> _____	• Κρητικός -----> _____
• Καιροί -----> _____	• Δανικός -----> _____
• Τύχη -----> _____	• Χείλια -----> _____
• Κλήμα -----> _____	• πείρα -----> _____

Ενότητα 14: Το ανθρώπινο θαύμα

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Να γράψεις τον Αόριστο των παρακάτω ρημάτων:

• Ψήνω -----> _____	• Σκουπίζω -----> _____
• Αθροίζω -----> _____	• Δανείζω -----> _____
• Χρησιμοποιώ ---> _____	• Παγώνω -----> _____
• Μιλώ -----> _____	• Προχωρώ -----> _____
• Κλείνω -----> _____	• δακρύζω -----> _____
• Αναλύω -----> _____	• Ευνοώ -----> _____
• Δημιουργώ -----> _____	• Λερώνω -----> _____
• Αρρωσταίνω -----> _____	• Διασχίζω -----> _____

2. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά των ρημάτων με τα σωστά γράμματα:

• κλαδ__ω	• περιμ__νω
• δακρ__ζω	• μαγειρ__ω
• ρά__ω	• κλέ__ω
• ομορφ__νω	• δροσ__ζω
• ανεβ__νω	• αναπ__ω
• μαθ__νω	• π__ρνω
• δαν__ζω	• σκαρφαλ__νω
• αρρωστ__νω	• ρωτ__

3. Να υπογραμμίσεις τις αναφορικές αντωνυμίες στις παρακάτω προτάσεις:

- Η κυρία που μου μίλησε, είναι γειτόνισσά μου.
- Ο μαθητής, ο οποίος μίλησε, να σηκώσει το χέρι του.
- Σου εύχομαι ό,τι επιθυμείς!
- Οτιδήποτε κι αν σας πει, θα το πιστέψετε.
- Όλα τα άρθρα που έγραψε δημοσιεύτηκαν.
- Όποια παιδιά δεν πήραν χαρτί να παραμείνουν στην αίθουσα.
- Όσοι ήταν στο αεροδρόμιο χθες, ταλαιπωρήθηκαν.
- Μπορεί να δοκιμάσει όποιος θέλει.

4. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά με **ότι** ή **ό,τι**:

- Αυτός κάνει πάντα _____ θέλει.
- Νομίζω _____ είναι δύσκολο να το κάνεις.
- Έβαλα _____ βρήκα μπροστά μου και βγήκα.
- Πάρε αυτά τα χρήματα, για να αγοράσεις _____ σου χρειάζεται.
- Άκουσα _____ η Μαρία θα πάρει προαγωγή.

5. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσεις τους **συμπλεκτικούς** συνδέσμους και να **κυκλώσεις** τους **αντιθετικούς** συνδέσμους:

- Ο Ορφέας ξύπνησε και σηκώθηκε από το κρεβάτι.
- Ούτε την είδα ούτε την ξέρω.
- Θα έρθω από εκεί, αλλά δε θα είμαι μόνος μου.
- Άκου και μη μιλάς!
- Όχι μόνο δεν ήρθε να με βοηθήσει, αλλά καθόταν και με κοίταζε.
- Μήτε σ' αγαπώ μήτε σε μισώ.
- Ετοιμάστηκα για να έρθω όμως χάλασε τ' αμάξι μου.
- Καλύτερα να μη μιλήσεις τώρα παρά να τσακωθείτε μπροστά σε όλους.
- Την προσέλαβαν μολονότι δεν ήταν η κατάλληλη για τη δουλειά.
- Τον φώναξα όμως ούτε φωνή ούτε ακρόαση.
- Πήγα στο σπίτι σου και στη δουλειά σου, ωστόσο έλειπες.

6. Να σχηματίσεις τη **Παθητική** Μετοχή των παρακάτω ρημάτων:

• ράβω -----> _____	• καλύπτω -----> _____
• γράφω -----> _____	• ποτίζω -----> _____
• δένω -----> _____	• ανάβω -----> _____
• κουράζω -----> _____	• βάφω -----> _____
• πέφτω -----> _____	

7. Να σχηματίσεις την **Ενεργητική** και την **Παθητική** Μετοχή των παρακάτω ρημάτων:

ΡΗΜΑΤΑ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ
συνδέω		
διψώ		
κρύβω		
σχεδιάζω		
γυρίζω		
σπρώχνω		

8. Να γράψεις τα ρήματα στον ίδιο τύπο στον **Εξακολουθητικό Μέλλοντα**, στο **Στιγμιαίο Μέλλοντα** και στο **Συντελεσμένο Μέλλοντα**:

ΡΗΜΑΤΑ	ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ
φτιάχνει			
προγραμματίζουμε			
νοιάζεσαι			
αθροίζουν			
ζεσταίνομαι			

Ενότητα 16: Ταξίδια στην Ελλάδα

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Να κυκλώσεις στις παρακάτω προτάσεις τα επίθετα. Έπειτα να γράψεις για κάθε ένα από αυτά μια συνώνυμη και μια αντίθετη λέξη:

- Πήρα από το κοντινό μανάβικο φρέσκα λαχανικά.
- Ο Μιχάλης είναι ήρεμος άνθρωπος.
- Του αρέσει να συλλέγει λευκά και όμορφα πετραδάκια.
- Η αδερφή του φαίνεται να είναι πολύ εύστροφη.
- Φαντάζομαι πως θα ήταν ένα θαυμάσιο τοπίο.

ΕΠΙΘΕΤΑ	ΣΥΝΩΝΥΜΑ	ΑΝΤΙΘΕΤΑ

2. Να σχηματίζεις τα παραθετικά των παρακάτω επιθέτων:

ΘΕΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
νέος		
χρήσιμος		
ελαφρός		
φαρδύς		
γενναίος		
ευγενής		
ισχυρός		

3. Να σχηματίζεις τα ανώμαλα παραθετικά των παρακάτω επιθέτων:

ΘΕΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
καλός		
κακός		
πολύς		
λίγος		
μεγάλος		
μικρός		
απλός		
μακρύς		
κοντός		

4. Να γράψεις τουλάχιστον 3 επίθετα που δε σχηματίζουν παραθετικά:

5. Να κυκλώσεις ποιο βαθμό δηλώνουν οι υπογραμμισμένες λέξεις:

- Ο Όλυμπος είναι το πιο ψηλό βουνό στην Ελλάδα.

α) θετικός βαθμός β) συγκριτικός βαθμός γ) υπερθετικός βαθμός

- Ο Κώστας είναι εξυπνότερος από τον Άκη.

α) θετικός βαθμός β) συγκριτικός βαθμός γ) υπερθετικός βαθμός

- Είχαν μεγάλες προσδοκίες από εκείνον.

α) θετικός βαθμός β) συγκριτικός βαθμός γ) υπερθετικός βαθμός

- Αυτός ο κανόνας είναι απλούστατος.

α) θετικός βαθμός β) συγκριτικός βαθμός γ) υπερθετικός βαθμός

- Τα φρέσκα φρούτα είναι πιο θρεπτικά από τα μπισκότα.

α) θετικός βαθμός β) συγκριτικός βαθμός γ) υπερθετικός βαθμός

- Είναι ο ωραιότερος κήπος που έχω δει στη ζωή μου.

α) θετικός βαθμός β) συγκριτικός βαθμός γ) υπερθετικός βαθμός

- Η συμπεριφορά του ήταν χειρότερη απ' ότι περίμενα.

α) θετικός βαθμός β) συγκριτικός βαθμός γ) υπερθετικός βαθμός

- Το "Νησί" είναι η πιο πετυχημένη σειρά στην ελληνική τηλεόραση.

α) θετικός βαθμός β) συγκριτικός βαθμός γ) υπερθετικός βαθμός

- Το αηδόνι πρόκειται για ένα πολύ μελωδικό πουλί.

α) θετικός βαθμός β) συγκριτικός βαθμός γ) υπερθετικός βαθμός

6. Σε κάθε πρόταση να υπογραμμίσεις τη λέξη **πολύ** όταν είναι επίθετο και να την κυκλώσεις όταν είναι επίρρημα:

- Μου αρέσει πολύ να έρχομαι εδώ.
- Πρέπει να ήταν πολύ δύσκολο να τον αποχαιρετήσεις.
- Νομίζω ότι έχεις πιει πολύ κρασί.
- Έχει μια πολύ καλή ταινία απόψε στην τηλεόραση.
- Περίσσεψε πολύ φαγητό από το μεσημέρι.
- Άκουσα στην πρόγνωση καιρού πως τη Δευτέρα θα έχει πολύ κρύο.
- Ήταν μια πολύ ευχάριστη έκπληξη!

7. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου "πολύς-πολλή-πολύ" και του επιρρήματος πολύ.

- Δε θέλω _____ ζάχαρη στον καφέ μου.
- Ο Σπύρος είναι _____ σίγουρος για το σχέδιό του.
- _____ άνθρωποι έδειχναν _____ απελπισμένοι στις ουρές των τραπεζών.
- Θες να σε βοηθήσω; Ευχαριστώ _____!
- Ήταν _____ οι συγκινήσεις της ταινίας.
- Δεν αισθάνεται _____ καλά τον τελευταίο καιρό, επειδή έχει περάσει _____.
- Η δημοκρατία είναι το πολίτευμα των _____. Είναι _____ δίκαιο πολίτευμα.
- Έχει _____ μεγάλη αγάπη γι' αυτό που κάνει και ασχολείται _____ ώρες μαζί του.

8. Να γράψεις τα Εθνικά ονόματα των παρακάτω τόπων:

ΤΟΠΟΣ	ΑΡΣΕΝΙΚΟ	ΘΗΛΥΚΟ
Ήπειρος		
Θεσσαλία		
Κρήτη		
Γιάννενα		
Μακεδονία		
Αθήνα		
Θεσσαλονίκη		
Βόλος		
Σπάρτη		
Ελλάδα		
Ιαπωνία		
Ευρώπη		
Μάλτα		
Τσεχία		
Αγγλία		
Βραζιλία		